

A Debreceni Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság a Debrecenben, 2016. évi szeptember hó 29. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

végzést:

A közúti baleset okozásának vétsége miatt vádlott ellen indított büntető ügyben a Nyíregyházi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2016. évi május hó 26. napján kihirdetett 3.Bf.276/2016/3. számú ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s :

A Mátészalkai Járásbíróság a 2016. február 2. napján kelt 15.B.219/2015/13. számú ítéletével vádlott vádlottat bűnösnek mondta ki közúti baleset gondatlan okozásának vétségében (Btk. 235. § (1) és (2) bekezdés b/ pont), ezért 250 napi tétel, napi tételenként 3 000 forint, összesen 750 000 forint pénzbüntetésre ítélte. A vádlottnak 15 hónap részletfizetést engedélyezett, rendelkezett a pénzbüntetés átváltoztatásáról annak meg nem fizetése esetén, továbbá kötelezte az eljárás során felmerült büntügyi költség megfizetésére.

A Nyíregyházi Törvényszék - vádlotti és védői fellebbezés folytán - mint másodfokú bíróság a 2016. május 26. napján kelt 3.Bf.276/2016/3. számú ítéletével megváltoztatta a járásbíróság határozatát, és a vádlottat - bűncselekmény hiányában - felmentette a közúti baleset okozásának vétsége miatt emelt vád alól, megállapítva, hogy az eljárásban felmerült büntügyi költséget az állam viseli.

A vádlott és a védője tudomásul vették a törvényszék döntését, míg az ügyész bűnösség megállapítása és büntetés kiszabása céljából fellebbezéssel élt.

A fellebbviteli főügyészség az átiratában az ügyészi jogorvoslatot fenntartotta. Álláspontja szerint a bekövetkezett közlekedési baleset a vádlott és a sértett KRESZ szabályokat együttesen megszegő magatartására vezethető vissza. Utalt arra, hogy a másodfokú bíróságnak a KRESZ szabályok hibás értelmezése ahhoz a téves jogi következtetés levonásához vezetett, hogy a vádlott nem segett közlekedési szabályt, és ezáltal felelősség sem terheli őt a bekövetett halálos eredménnyel járó balesetért. Idézte a KRESZ 28. § (2) bekezdésének b/ pontjában írtakat, kifejtve azon álláspontját, hogy amennyiben az elsőbbségre jogosult az elsőbbségről kifejezetten nem mond le, az elsőbbségi helyzet mindaddig fennáll, amíg a jogosult a védett úton közlekedik és az elsőbbségi helyzettel érintett útkereszteződést el nem hagyja. E körben hivatkozott a BH 1998.213., valamint az 1997.516. számú jogesetekre.

Kifejtette továbbá, hogy a sértett mindvégig a védett úton közlekedett és az arról való lekanyarodást nem kezdte meg. Véleménye szerint az „Elsőbbségadás kötelező!” jelzőtáblával védett útra való

ráhaladást a vádlott csak akkor kezdhette volna meg, ha meggyőződik arról, hogy a sértett ténylegesen lekanyarodik a főútról és az elsőbbségi helyzet már nem áll fenn. Rámutatott arra is, hogy a bizalmi elv nem írhatja felül az „elsőbbségi szabályt.” és az a körülmény, hogy a sértett a KRESZ 29. §-ának (2) bekezdés harmadik mondatában írt szabályt megszegve téves irányjelzést adott, az elsőbbségi jogról való lemondásként, az elsőbbségi helyzet megszűnéseként nem értelmezhető és a vádlott büntetőjogi felelősségének hiányát nem eredményezheti.

A harmadfokú nyilvános ülésen a védő a másodfokú ítélet helybenhagyását indítványozta, vitatva a vádhatóság jogi álláspontját és azon véleményének adott hangot, hogy a közúti közlekedés a bizalmi elvre épül, és ez adja a KRESZ lényegét. Hivatkozott arra, hogy a 6/1998. számú Büntető Jogegységi határozatban kifejtettek a megtévesztő magatartás kapcsán erre a közlekedési szituációra is alkalmazhatóak, ezáltal a vádlott KRESZ szabályt nem szegett, ezért büntetőjogi felelősség sem terheli a halálos eredménnyel járó közúti balesetért. Idézett dr. Viski László Közlekedési büntetőjog című könyvéből - 359. oldal - (Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó Budapest, 1974).

A harmadfokú felülbírálat lehetősége a Be. 386. § (1) bekezdés c/ pont I. fordulata alapján megnyílt.

Az ítélet tábla - mint harmadfokú bíróság - a perorvoslatokkal megtámadott másodfokú ítéletet a Be. 393. §-a alapján nyilvános ülésen bírálta felül. A Be. 387. §-ának (1) bekezdése értelmében megállapította - a (2) bekezdés szerinti teljeskörű felülvizsgálat keretében - hogy az első- és másodfokú bíróság az eljárást a perjogi szabályokat betartva folytatta le. Az irányadónak tekintett tényállás a Be. 388. §-ának (2) bekezdése alapján - az iratok tartalmát figyelembe véve - pontosítandó és kiegészítendő.

A vádlott által vezetett személygépkocsi forgalmi rendszáma helyesen:

A sértett - aki 1949. március 7-én született - halálának oka heveny jobb szív fél elégtelenség, melyet tüdőgyulladás okozott.

A közlekedési baleset és a halál között közvetett ok-okozati összefüggés állapítható meg. Az ellátó orvosok és egészségügyi személyzet részéről gondatlanság, mulasztás ténye nem igazolható.

E helyesbítéssel és kiegészítésekkel - a Be. 388. §-ának (1) bekezdésére figyelemmel - a rögzített tényállás a harmadfokú bíróság számára irányadó.

Az ítélet tábla a törvényszék jogi álláspontját osztja, egyetért azzal, hogy az irányadó tényállás alapján a vádlott nem szegte meg a KRESZ 28. §-a (2) bekezdésének b/ pontjában írt közlekedési szabályt, ezért büntetőjogi felelősség sem terheli a terhére rótt Btk. 235. §-ának (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés b/ pontja szerint minősülő és büntetendő közúti baleset okozásának vétsége miatt.

A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II.5.) KPM-BM együttes rendelet (KRESZ) konkrétan nem fogalmazza meg az eljárásban mind a vádhatóság, mind pedig a védelem részéről hivatkozott „bizalmi elvet”. Ennek ellenére minden gépjárművezető tud róla. A lényege az, hogy a közlekedésben részt vevők számíthatnak arra, hogy a közlekedési szabályokat mások is megtartják. Kivétel ez alól, hogy a szabálytalanul közlekedő nem hivatkozhat arra, hogy a közlekedési szabályokat mások megtartják, illetve senki sem bízhat abban, hogy a szabályokat mások is megtartják, ha a szabályszegés ténye már kellő időben felismerhető.

A közlekedés elsőbbségi szabálya fogalmilag az egyértelmű továbbhaladási jogot jelenti az úgynevezett védett úton közlekedő számára a közlekedés más résztvevőjével szemben.

A vádlott a ... út és a utca kereszteződésében az általa vezetett személygépkocsival megállt az „Elsőbbségadás kötelező!” jelzőtáblánál és balra kanyarodási szándékát irányjelzőt használva jelezte. A sértett a úton haladt segédmotoros kerékpárral a utca irányába, ahova jobbra kis ívben szándékozott bekanyarodni, és ezt a szándékát irányjelzéssel is folyamatosan jelezte a közlekedők számára, amit a vádlott is észlelt. A sértett azonban meggondolta magát és nem kanyarodott le jobbra, bár az irányjelzője még akkor is a kanyarodási szándékot jelezte, hanem továbbhaladt egyenes irányban. Ezzel megtevesztette a vádlottat, aki időközben - bízva abban, hogy a sértett valóban jobbra bekanyarodik, amely szándékát a folyamatos irányjelző használatával egyértelműen kifejezésre juttatta - megkezdte a nagy ívben balra kanyarodást a személygépkocsival.

E forgalmi helyzetben a vádlott a sértett folyamatos irányjelzése miatt abban a tudatban volt és joggal bízhatott is benne, hogy felhajtása a védett útvonalra zavartalan lesz, a sértettet a közlekedésben nem fogja akadályozni, illetve zavarni, mivel nem fogja keresztezni az útját.

A 6/1998. Büntető Jogegységi határozat értelmében - bár eltérő forgalmi helyzetre ad iránymutatást - kizárhatja az elsőbbségadásra kötelezett felelősségét az, ha az elsőbbségadási kötelezettség szempontjából jelentős körülményeket az elsőbbségre jogosult szabályszegése következtében nem észlelhette, vagy ha e körülményekre nézve az elsőbbségre jogosult őt megtevesztette.

Az irányjelzés kapcsán a megtevesztést a KRESZ 29. §-ának (2) bekezdése tiltja, miszerint az irányjelzés megtevesztő nem lehet.

Az ítéletábra álláspontja szerint az elvárhatóság körén kívül esik annak az előre látása, hogy a sértett folyamatos irányjelzést használva mégsem kanyarodik le az irányjelzésnek megfelelően, hanem tovább folytatja az útját a védett úton.

Az eddig kifejtettek alapján a törvényszék megalapozottan és törvényesen mentette fel a vádlottat bűncselekmény hiányában az ellene emelt halálos eredménnyel járó gondatlan közlekedési bűncselekmény vétségének vádjá alól.

Mindezekre tekintettel a harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság ítéletét helytálló indokainál fogva a Be. 397. §-a alapján helybenhagyta.

Debrecen, 2016. évi szeptember hó 29. napján

Dr. Elek Margit sk. a tanács elnöke, Dr. Diószegi Attila sk. a tanács tagja, előadó,
Dr. Szabó József sk. a tanács tagja

Záradék:

A Nyíregyházi Törvényszék 3.Bf.276/2016/3. számú ítélete az ítéletábra végzésével a mai napon jogerős.

Debrecen, 2016. évi szeptember hó 29. napján

. Elek Margit sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hiteléül:

Kiadó.